

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقررات آموزشی

دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته

دانشگاه جامع علمی - کاربردی

معاونت آموزشی

اداره کل خدمات آموزشی

دی ماه ۱۴۰۲

رشد روزافزون پیشرفت‌های علمی در جهان امروز همراه با تحولات شگرف صورت‌گرفته در آن، ضرورت توجه به برنامه‌ریزی دقیق، اساسی و منطبق با واقعیت‌های موجود و سند چشم‌انداز بیست‌ساله جمهوری اسلامی ایران را بیش از پیش روشن ساخته است. در افق این چشم‌انداز، جامعه ایرانی دارای ویژگی‌هایی است که بخش مهمی از آن در قلمروی سیاست‌های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری قرار دارد. دانشگاه جامع علمی کاربردی یکی از دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است که با هدف ارتقاء و انتقال دانش، کار و فناوری، به هنگام کردن مهارت‌های شغلی و افزایش مستمر و فزاینده بهره‌وری در تمامی سطوح تحصیلی مهارت و فناوری در سال ۷۳ تأسیس گردید و در حال حاضر بر اساس آیین‌نامه نظام آموزش مهارت و فناوری مصوب ۱۳۹۰، سنجش و پذیرش دانشجویان را در مقاطع آموزش عالی مهارت و فناوری مطابق با مصوبات شورای برنامه‌ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی، نظام آموزش عالی مهارت و فناوری و قوانین پذیرش در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری انجام می‌دهد.

براساس آیین‌نامه آموزشی دوره‌های تحصیلی کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته) وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شماره ۱۵۴۹۴۶/۱ و مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۷، این معاونت را بر آن داشت که نسبت به تهیه و تدوین مقررات آموزشی دانشگاه جامع علمی کاربردی دانشگاه اقدام نماید. در مجموعه حاضر سعی شده ضمن رعایت تمامی مقررات آموزشی و آیین‌نامه‌ها، با توجه به نظام آموزش عالی مهارت و فناوری و دوره‌های آموزشی دانشگاه جامع علمی - کاربردی، بومی‌سازی صورت پذیرفته و ساختار و محتوای آن به شیوه‌ای جدید برای بهره‌مندی آسان تهیه گردد. لازم به ذکر است که مجموعه مقررات آموزشی حاضر در سامانه آموزشی دانشگاه نیز پیاده‌سازی شده است تا مراکز آموزشی و واحدهای استانی بتوانند با بهره‌برداری از سامانه مذکور، خدمات آموزشی سریع و با کیفیت بالا به دانشجویان ارائه نمایند. لذا اجرای دقیق مفاد آن از وظایف مدیران اجرایی و شورای آموزشی مراکز بوده و نظارت بر حسن اجرای آن بر عهده شورای آموزشی و موارد خاص واحد استان می‌باشد.

هدف

با توجه به گسترش، تعدد و پراکندگی جغرافیایی موسسات و مراکز آموزش علمی کاربردی، لزوم ارتقاء سطح کیفی ارائه خدمات آموزشی بیش از پیش احساس می شود. در این راستا دانشگاه جامع علمی کاربردی برای افزایش دقت و سرعت تصمیم‌گیری‌های مربوط به اجرای مفاد آیین‌نامه آموزشی و به منظور دسترسی آسان و شفاف مراکز، مدرسان و دانشجویان به ضوابط خدمات و تصمیمات اتخاذ شده، اقدام به تهیه شیوه‌نامه آموزشی یکپارچه نموده است.

امید است بهره‌مندی از مجموعه حاضر در راستای ارائه خدمات آموزشی مطلوب واحدهای استانی و مراکز آموزشی تحت پوشش را در رسیدن به اهداف متعالی نظام علمی کاربردی یاری نماید.

فصل اول

تعاریف

تعاریف:

- ۱- **وزارت:** وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ۲- **دانشگاه:** دانشگاه جامع علمی کاربردی بعنوان متولی و سیاستگذار نظام آموزش‌های علمی- کاربردی با مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی آموزش‌های علمی کاربردی با اهداف پیش‌بینی شده در مستندات مربوطه، زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به منظور پاسخگویی به نیاز آموزشی دستگاه‌های اجرایی کشور ایجاد گردیده است.
- ۳- **واحد استانی:** واحد استانی به عنوان ستاد منطقه‌ای دانشگاه جامع در هر یک از استان‌ها تشکیل گردیده و مأموریت آن طبق آیین‌نامه ذیربط، شناسایی نیازها، بهره‌گیری از امکانات بومی استان در راستای توسعه آموزش‌های علمی کاربردی به منظور بسترسازی ایجاد اشتغال و افزایش ظرفیت کارآفرینی می‌باشد.
- ۴- **مرکز آموزش:** مرکز دوره‌های مورد نیاز ارگان و دستگاه اجرایی را اجرا می‌نماید که در راستای مأموریت‌ها و اهداف ارگان متبوع و با اخذ موافقت اجرای دوره بصورت "یکبار پذیرش" از دانشگاه در قالب ضوابط و استانداردهای آموزشی مصوب می‌توانند فعالیت نمایند. واحد آموزشی مجری دوره‌های علمی کاربردی، که تحت نظارت دانشگاه است. این مراکز با ماهیت‌های مختلف؛ وابسته به وزارتخانه‌ها، ارگان‌ها، دستگاه‌ها، موسسات آموزشی، بخش خصوص (هیات موسسی)، واحد متقاضی (هیات امنایی) و یا دانشگاه جامع علمی کاربردی می‌باشند که با اخذ مجوز اجرای دوره از دانشگاه می‌توانند به فعالیت خود ادامه دهند.
- ۵- **گروه آموزشی:** بنیادی‌ترین واحد سازمانی که در مراکز آموزش علمی کاربردی تشکیل و مدیران گروه آموزشی از بین اعضای هیات علمی و یا مدرسین هر مرکز و به حکم رئیس شورای مرکز منصوب شده و در هر مرکز آموزش با توجه به رشته‌های مختلف در ۴ گروه مدیریت و خدمات اجتماعی، فرهنگ و هنر، صنعت و کشاورزی می‌بایست گروه آموزشی مربوطه را ایجاد نماید.
- ۶- **مدیر گروه آموزشی:** از بین اعضای هیات علمی و یا مدرسین هر مرکز و به حکم رئیس شورای مرکز منصوب می‌شود. هر مرکز آموزش با توجه به رشته‌های مختلف در ۴ گروه فوق‌الذکر می‌بایست گروه آموزشی مربوطه را ایجاد نماید.
- ۷- **زیرگروه:** مجموعه‌ای از رشته‌های متجانس و یا نزدیک به هم و یا گرایش‌های یک رشته که در دفترچه راهنمای پذیرش دانشگاه قرار دارد.
- ۸- **شورا:** شورای آموزشی دانشگاه
- ۹- **شورای استان:** شورای آموزشی و موارد خاص استان
- ۱۰- **شورای مرکز:** شورای آموزشی مرکز آموزش علمی- کاربردی

- ۱۱- شورای بررسی موارد خاص دانشگاه: شورایی است که بر اساس آیین‌نامه بررسی موارد خاص وزارت بررسی و تصمیم‌گیری می‌نماید.
- ۱۲- کمیته: کمیته تخصصی شورای آموزشی دانشگاه
- ۱۳- رشته تحصیلی: یکی از شعب فرعی از گروه‌های آموزشی مدیریت و خدمات اجتماعی، فرهنگ و هنر، صنعت و کشاورزی است که از لحاظ موضوع کاملاً مشخص و از دیگر موضوعات متمایز بوده و حداقل به یک کارایی مشخص می‌انجامد.
- ۱۴- نظام آموزشی: یکی از دو نظام آموزشی نظری یا مهارت و فناوری.
- ۱۵- شیوه آموزشی: شیوه آموزشی ترمی.
- ۱۶- برنامه درسی: منظور مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی است که هدف مشخصی را دنبال می‌کند و برنامه آن توسط شورای برنامه‌ریزی آموزشی درسی علمی کاربردی به تصویب رسیده است.
- ۱۷- ترم (نیم‌سال تحصیلی): هر نیم‌سال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.
- ۱۸- ترم آخر (نیم‌سال تحصیلی آخر): نیم‌سالی که دانشجوی با اخذ واحد درسی طبق قوانین و مقررات آموزشی کلیه واحدهای خود را به اتمام می‌رساند.
- ۱۹- دوره تابستان: بازه زمانی که شامل ۶ هفته آموزشی به اضافه یک هفته مدت زمان امتحانات است.
- ۲۰- تابستان آخر: آخرین تابستانی که دانشجو می‌تواند نسبت به اخذ درس اقدام نماید.
- ۲۱- واحد درسی: هر واحد درس، مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به صورت نظری ۱۶ ساعت، عملی (یا آزمایشگاهی) ۳۲ ساعت، کارگاهی (یا عملیات میدانی) (۴۸، ۶۴، ۸۰، ۹۶ و ۱۱۲ ساعت)، کارورزی ۱۲۰ ساعت، در طول یک نیم‌سال تحصیلی (یا دوره تابستان) طبق برنامه درسی مصوب تدریس می‌شود.
- ۲۲- مقطع تحصیلی: یکی از مقاطع تحصیلی کاردانی پیوسته، کاردانی ناپیوسته، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته در نظام آموزشی نظری یا یکی از دوره‌های تحصیلی کاردانی فنی، کاردانی حرفه‌ای، کارشناسی حرفه‌ای، مهندسی فناوری در نظام آموزشی عالی مهارت و فناوری.
- ۲۳- دوره: یکی از دوره‌های تحصیلی ذیل می‌باشد.
- ۱-۲۳- دوره کاردانی فنی (همتراز کاردانی): دوره کاردانی فنی مجموعه‌ای از آموزش‌های نظری و عملی است که دانش، مهارت و نگرش دانشجو را برای ایفای نقش کارآمد و اثربخش در بخش‌های فنی حوزه‌های شغلی ارتقاء می‌دهد. این آموزش‌ها در سطح تکنسینی و مبتنی بر

آموزش چند مهارتی در طیفی از مشاغل همگون است. دانش‌آموختگان این آموزش‌ها موفق به اخذ دانشنامه در مقطع کاردانی می‌شوند.

۲-۲۳- دوره کاردانی حرفه‌ای (همپراز کاردانی): مجموعه‌ای از آموزش‌های نظری و عملی است که دانش، مهارت و نگرش دانشجو را در زمینه‌های بهره‌برداری، پشتیبانی تولید و عرضه خدمات، اجرای طرح‌هایی در مقیاس کوچک، انجام و ارائه خدمات حرفه‌ای در بخش‌های مختلف حوزه‌های شغلی ارتقاء می‌دهد. این آموزش‌ها مبتنی بر آموزش‌های مهارتی در طیفی از مشاغل همگون است که منجر به بالندگی در یک حوزه شغلی می‌شود. دانش‌آموختگان این آموزش‌ها موفق به اخذ دانشنامه در مقطع کاردانی ناپیوسته حرفه‌ای می‌شوند.

۳-۲۳- دوره مهندسی فناوری (همپراز کارشناسی): مجموعه‌ای از آموزش‌های نظری و عملی است که دانش، مهارت و نگرش دانشجو را در زمینه‌های تحقیق، طراحی، نوآوری، بهینه‌سازی، اجرا و برنامه‌ریزی در بخش‌های فنی حوزه‌های شغلی ارتقاء می‌دهد. این آموزش‌ها مبتنی بر آموزش چند مهارتی در طیفی از مشاغل همگون است که منجر به بالندگی در یک حوزه شغلی می‌شود. دانش‌آموختگان این آموزش‌ها موفق به اخذ دانشنامه در سطح مهندسی می‌شوند.

۴-۲۳- دوره کارشناسی حرفه‌ای (همپراز کارشناسی): مجموعه‌ای از آموزش‌های نظری و عملی است که دانش، مهارت و نگرش دانشجو در زمینه‌های تحقیق، طراحی، توسعه، برنامه‌ریزی، اجرا و ارزشیابی در بخش‌های فرهنگی، هنری، اجتماعی و اقتصادی ارتقاء می‌دهد. این آموزش‌ها مبتنی بر آموزش‌های چند مهارتی در طیفی از مشاغل همگون است که منجر به بالندگی در یک حوزه شغلی می‌شود.

۲۴- مدرس: فرد واجد شرایط تدریس در مراکز که بنابر ضوابط دانشگاه به عنوان مدرس علمی کاربردی شناخته و دارای **کد مدرسی می‌باشد**. مدرسان، فاقد هرگونه رابطه استخدامی با دانشگاه و مراکز وابسته بوده (اعم از اداری یا قانون کار) و فعالیت آن‌ها به عنوان تصدی یک شغل تلقی نمی‌گردد و مقررات خاص دانشگاه بر روابط میان آن‌ها با دانشگاه حاکم است.

۲۵- دانشجو: به پذیرفته شده‌ای اطلاق می‌گردد که در مهلت مقرر و بر اساس ضوابط و مقررات جاری دانشگاه، پس از مراجعه حضوری در مرکز و احراز هویت ثبت‌نام می‌نماید.

۲۶- کاردانی بین مقطعی: دانشجویان مقطع کارشناسی پیوسته که موفق به اخذ مدرک کارشناسی نشده و مدرک کاردانی همان دوره را دریافت کرده است.

۲۷- کاربینی: این واحد درسی بخشی از آموزش در محیط کار به ارزش ۱ واحد (۳۲ ساعت عملی) است که دانشجو پس از ثبت‌نام با هدف مشاهده محیط کار آینده خود و شناخت مشاغل مورد نظر، تشریح جریان کار، شناخت جایگاه شغل، مسائل حاکم بر حوزه شغلی مانند ایمنی، اقتصاد و پیچیدگی کار را از طریق بازدیدهای تخصصی و بررسی در می‌یابد. یک درس یک

واحدی عملی که طی ۳۲ ساعت به منظور مشاهده و آشنایی با حوزه شغلی مرتبط با رشته مورد نظر صرفاً در اولین نیم‌سال تحصیلی به دانشجوی ارایه می‌شود.

۲۸- کارورزی: آموزشی است که دانشجو با حضور در بنگاه‌های اقتصادی، واحدهای صنعتی، خدماتی، کشاورزی، فرهنگی و هنری ضمن استفاده از آموخته‌های علمی و فنی توان مهارتی خود را تحت نظارت مدرس کارورزی افزایش می‌دهند. دروس کارورزی ۱ و ۲ هر کدام به ارزش دو واحد و مجموعاً ۴۸۰ ساعت است.

۲۹- دروس مهارت مشترک: مشتمل بر دروسی است که مهارت‌ها و شایستگی‌های محیطی را مانند اخلاق حرفه‌ای، ایمنی و بهداشت کار، کارآفرینی، گزارش‌نویسی و مکاتبات اداری و بازرگانی، مهارت‌های رایانه، سرپرستی و روابط کار ارتقاء می‌بخشد. دروس مهارت مشترک قابل ارائه به غیر از نیم‌سال اول تحصیلی می‌باشد. (دانشجوی دارای حداقل ۱۲ واحد معادل‌سازی، در ترم اول امکان اخذ درس مهارت مشترک را دارد).

۳۰- دانشجویان شاهد و ایثارگر

۳۰-۱- همسر و فرزند شهید یا جاویدالاثر

۳۰-۲- آزاده یا جانباز ۲۵ درصد و بالاتر و همسر و فرزندان آنها

۳۰-۳- جانباز با حداقل ۱۵٪ جانبازی و سه ماه سابقه حضور داوطلبانه در جبهه

۳۰-۴- رزمنده با حداقل شش ماه سابقه حضور داوطلبانه در جبهه

۳۱- دانش‌آموخته: فردی که یکی از دوره‌های تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده است.

۳۲- مرخصی تحصیلی: مدت زمان مشخصی که دانشجو، برابر ضوابط معین به طور موقت به تحصیل اشتغال ندارد.

۳۳- انصراف از تحصیل: فرآیندی که در آن دانشجو به طور خودخواسته از ادامه تحصیل خودداری کند.

۳۴- دانشجوی قهرمان: دانشجویان شاغل به تحصیل در مراکز آموزشی که هنگام استفاده از مزایای این آیین‌نامه در اردوهای آمادگی و انتخابی حضور داشته و یا به عنوان عضو تیم ملی کشور یا تیم ملی دانشجویان برای شرکت در یکی از رویدادهای معرفی شده (بازی‌های المپیک، بازی‌های آسیایی، یونیورسیاد جهانی دانشجویان و مسابقات قهرمانی دانشجویان جهان، قهرمانی دانشجویان آسیا و قهرمانی جهان) از طرف دفتر امور مشترک فدراسیون‌ها و باشگاه‌های وزارت ورزش و جوانان یا فدراسیون ملی ورزش‌های دانشگاهی انتخاب و اعزام شوند.

فصل دوم

مقررات آموزشی

شرایط ورود

ماده ۱- شرایط ورود در دوره‌های کاردانی^۱ و کارشناسی^۲ به شرح زیر است:

۱- مجاز بودن به تحصیل از نظر قوانین و مقررات جاری کشور و داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، برابر قوانین و مقررات مصوب وزارت.

۲- احراز توانمندی علمی مطابق ضوابط و مقررات وزارت و دانشگاه.

۳- داشتن گواهینامه پایان دوره متوسطه از داخل یا خارج کشور، مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش یا برابر آن برای آموزش‌های حوزوی (مطابق مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) برای ورود به مقطع کاردانی.

۴- داشتن گواهینامه مقطع کاردانی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آموزشکده فنی و حرفه‌ای و وزارت آموزش و پرورش برای ورود به مقطع کارشناسی ناپیوسته.

۵ - پذیرش در دوره‌های کاردانی/ کارشناسی از طریق سازمان سنجش آموزش کشور و براساس مندرجات دفترچه راهنمای ثبت‌نام.

۶- ثبت‌نام از پذیرفته‌شدگان دانشگاه جامع علمی کاربردی در مراکز آموزش علمی کاربردی صرفاً بر اساس دستورالعمل ابلاغی دانشگاه.

تبصره ۱- طلاب و فضلاء حوزه علمیه که بر اساس مدرک صادر شده مدیریت حوزه علمیه، دوره سطح یک و دو را گذرانده‌اند، به ترتیب از کلیه مزایای علمی دانش‌آموختگان دوره کاردانی و کارشناسی دانشگاه برخوردار خواهند بود.

تبصره ۲- ادامه تحصیل دارندگان مدرک کارشناسی پیوسته، کارشناسی ارشد و دکترای پیوسته که فاقد مدرک کاردانی ناپیوسته می‌باشند در مقطع کارشناسی ناپیوسته بلامانع می‌باشد.

تبصره ۳- بر اساس نامه شماره ۲/۲۱/۵۸۱۶۶ مورخ ۹۵/۰۳/۲۵ وزارت، دارندگان مدرک کاردانی بعد از تاریخ ۸۶/۶/۳۱ برای شرکت در دوره‌های کارشناسی ناپیوسته باید دارای حداقل معدل ۱۲ باشند.

تبصره ۴- بر اساس بخشنامه شماره ۲/۱۶۸۹۷ مورخ ۸۶/۰۹/۲۵ وزارت، دارندگان مدرک کاردانی بین مقطعی قبل از تاریخ ۸۶/۶/۳۱ با گذراندن ۶۸ تا ۷۰ واحد درسی صرف‌نظر از میانگین کل نمرات و بر اساس نامه شماره ۲/۲۱/۵۸۱۶۶ مورخ ۹۵/۰۳/۲۵ وزارت، دارندگان مدرک بین مقطعی

---

۱ منظور از عبارت "کاردانی" هر یک از عبارات "کاردانی ناپیوسته"، "کاردانی حرفه‌ای" و "کاردانی فنی" می‌باشد.
۲ منظور از عبارت "کارشناسی" هر یک از عبارات "کارشناسی ناپیوسته"، "کارشناسی حرفه‌ای" و "مهندسی فناوری" می‌باشد.

بعد از تاریخ ۸۶/۶/۳۱ با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی و حداقل معدل ۱۲ امکان ادامه تحصیل در مقطع کارشناسی ناپیوسته را دارند.

تبصره ۵- بر اساس " آیین‌نامه شرکت دارندگان مدارک معادل و غیررسمی در آزمون‌های ورودی مقاطع بالاتر " به شماره ۲/۷۷۶۳۳ مورخ ۹۲/۵/۲۸ وزارت و باستناد نامه‌های شماره ۱۷۳۸۰۵ مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۱۰ وزارت و همچنین نامه شماره ۹۹/۵۷۱۴/دش مورخ ۹۹/۰۴/۳۰ دبیر محترم شورای عالی انقلاب فرهنگی و رئیس ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی کشور، دارندگان مدارک معادل مورد تایید وزارت ورودی‌های تا پایان سال ۱۳۸۱ که در دوره‌های با مجوز شورای گسترش آموزش عالی، برنامه‌های درسی دوره را برابر برنامه‌های مصوب وزارت گذرانده‌اند، اجازه دارند، در صورت ارائه گواهی قبولی در آزمون جامع دارندگان مدارک معادل در دوره‌های بدون آزمون دانشگاه‌ها، موسسات و مراکز آموزش عالی ثبت‌نام و در صورت قبولی، ادامه تحصیل دهند. افرادی که در دوره‌های فاقد مجوز شورای گسترش آموزش عالی وارد شده‌اند، مشروط بر ارائه گواهی قبولی در آزمون جامع دارندگان مدارک معادل در دوره‌های بدون آزمون دانشگاه‌ها، موسسات و مراکز آموزش عالی و نیز رعایت برنامه‌های درسی دوره مصوب وزارت، تعدادی درس جبرانی براساس بخشنامه معاونت آموزشی دانشگاه بشماره ۹۳/۵۱۷۷/م مورخ ۹۳/۲/۱۴ می‌گذرانند.

تبصره ۶- بر اساس نامه شماره ۱۲۸۳۴۱ مورخ ۹۷/۰۶/۱۲ وزارت، قبل از ثبت‌نام، مراتب امکان ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر افراد دارای مدارک معادل مشمول آیین‌نامه شرکت دارندگان مدارک معادل و غیررسمی در آزمون‌های ورودی مقاطع بالاتر تحت شماره ۲/۷۷۶۳۳ مورخ ۹۲/۰۵/۲۸، افراد مشمول تبصره ۵ و تمامی کسانی که دارای مدارکی به غیر از دانشنامه‌های رسمی هستند، از طریق دانشگاه و از دفتر آموزش عالی غیردولتی وزارت استعلام شده و صرفاً به تاییدیه تحصیلی و آزمون جامع دارندگان مدارک معادل اکتفا نگردد.

تبصره ۷- مدارک داخلی کلیه مراکز و موسسات اعم از دانشگاه امام حسین(ع)، نیروی انتظامی، دانشگاه پلیس، سپاه پاسداران، مالک اشتر، امام علی(ع)، دانشگاه صدا و سیما، ورودی‌های بعد از سال ۱۳۷۷ موسسه بانکداری، سازمان مدیریت صنعتی و... مدرک معادل محسوب نشده و غیر قابل قبول می‌باشد.

ثبت نام

ماده ۲- پذیرفته شده موظف است در مهلتی که توسط دانشگاه اعلام می شود، برای ثبت نام و انتخاب واحد به مرکز مربوط مراجعه نماید. عدم مراجعه برای ثبت نام در نخستین نیم سال تحصیلی پس از اعلام نتایج، انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد. در صورت مراجعه دانشجو برای ثبت نام در بازه زمانی نیم سال اول تحصیلی ولیکن خارج از مهلت اعلام شده ثبت نام و انتخاب واحد، تصمیم گیری در این خصوص، منوط به تمدید دوره در پذیرش بعدی در همان مرکز و امکان ارائه واحدهای درسی، با ارائه مدارک مستدل و ثبت مرخصی اولین نیم سال تحصیلی و شروع تحصیل از ترم دوم بر عهده شورای استان است.

تبصره ۱- پذیرفته شده در نخستین نیم سال تحصیلی پس از تحویل مدارک ثبت نامی و احراز هویت مجاز به انتخاب واحد می باشد. اسامی دانشجویانی که موفق به انتخاب واحد در کلیه نیم سال های تحصیلی دانشگاه نشده باشند باید از فهرست کلاس ها حذف گردند.

تبصره ۲- مرکز موظف است پذیرفته شدگان را بر اساس دستورالعمل های ثبت نامی هر دوره که توسط دانشگاه اعلام می گردد، ثبت نام نماید. هرگونه ثبت نام خارج از این دستورالعمل کان لم یکن تلقی می گردد.

تبصره ۳- مشمولان غایب نظام وظیفه مجاز به ادامه تحصیل نمی باشند و در صورت شرکت در پذیرش و قبولی، مجوز تحصیلی برای آنان صادر نگردیده و مرکز مجاز به ثبت نام از آنان نمی باشد.

تبصره ۴- دانشجویان اخراجی دانشگاه ها تا پایان خدمت دوره ضرورت یا اخذ معافیت دائم، مجاز به ادامه تحصیل نمی باشند.

تبصره ۵- دانش آموختگان مشمولی که در مقطع تحصیلی یکبار از معافیت تحصیلی استفاده نموده اند، مجاز به شروع تحصیل مجدد در همان مقطع نمی باشند.

تبصره ۶- ایست خدمتی سربازان حین خدمت جهت ادامه تحصیل در مقطع کاردانی مجاز نمی باشد و در مقطع کارشناسی ایست خدمتی سربازان به شرط عدم غیبت و رعایت سقف سنوات تحصیلی در مقطع کاردانی امکان پذیر می باشد.

ماده ۳- عدم انتخاب واحد دانشجو در هر نیم سال تحصیلی بدون کسب اجازه از مرکز، انصراف از تحصیل محسوب شده در صورت عدم پیگیری دانشجو و عدم تعیین تکلیف وضعیت آموزشی دانشجو در آن نیم سال، مرکز آموزش می بایست در پایان همان نیم سال نسبت به درج گزینه انصراف (عدم مراجعه) در سامانه آموزشی اقدام نمایند. دانشجویان مشمول چنانچه طی دو نیم سال عدم انتخاب واحد و عدم مراجعه به مرکز آموزش داشته باشند مرکز آموزش موظف است اسامی افراد را به صورت انفرادی به دفاتر پلیس +۱۰ جهت ثبت انصراف یا اخراج در سامانه وظیفه عمومی معرفی نماید.

ماده ۴- شورای مرکز موظف است برای هدایت تحصیلی دانشجو از زمان پذیرش، یکی از مدرسان مرتبط با رشته تحصیلی را به عنوان مدرس راهنمای (مشاور) آموزشی بصورت رسمی تعیین و اعلام کند.

تحصیل همزمان

ماده ۵- تحصیل همزمان دانشجوی دوره کاردانی و کارشناسی به شیوه حضوری در کلیه دانشگاه ها (دولتی و غیردولتی) و کلیه دوره‌های تحصیلی ممنوع است.

دانشجوی دوره کارشناسی می‌تواند همزمان در شیوه‌های غیرحضوری کاردانی و کارشناسی که منتهی به مدرک تحصیلی رسمی می‌شود تحصیل کند.

تبصره ۱- تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان دوره کارشناسی بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می‌شود.

تبصره ۲- دانشجویان کلیه دانشگاه‌ها در صورت نداشتن منع قانونی از نظر وظیفه عمومی می‌توانند به طور همزمان در دوره‌های غیرحضوری این دانشگاه نیز تحصیل نمایند.

تبصره ۳- تدریس و تحصیل همزمان مدرسان در یک مرکز آموزش ممنوع می‌باشد و منجر به لغو پذیرش و غیرفعال‌سازی کد مدرس خواهد شد.

تبصره ۴- تحصیل همزمان با اشتغال کارکنان شاغل در مرکز آموزش ممنوع می‌باشد.

تبصره ۵- تحصیل همزمان سربازان وظیفه در حین انجام خدمت ممنوع می‌باشد.

تبصره ۶- در صورت اخراج شدن دانشجویان مشمول، اجازه ادامه تحصیل تا بعد از اخذ کارت پایان خدمت از دانشجو سلب می‌گردد.

تبصره ۷- دانشجویان مشمولی که تمایل به انصراف و شروع مجدد تحصیل دارند، در طول تحصیل، مشروط به این که در سنوات اولیه تحصیلی انصراف داده و از زمان انصراف تا شروع به تحصیل مجدد بیش از یک‌سال سپری نشده و همان رشته در همان مرکز پذیرش نشوند، فقط یک‌بار مجاز به انصراف می‌باشند.

واحد درسی

ماده ۶- آموزش در شیوه‌های ترمی دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی انجام می‌شود.

تبصره ۱- دانشگاه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی را منحصراً برای دانشجویان خارجی، در صورتی که به حدنصاب لازم برای تشکیل کلاس برسد با رعایت ضوابط و مقررات مربوط، به زبان انگلیسی ارائه نماید.

تبصره ۲- روش تدریس در مراکز آموزش علمی کاربردی بین‌المللی دانشگاه بر اساس مصوبات شورای آموزشی دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۳- به منظور حفظ کیفیت ارائه دروس، تعداد دانشجویان کلاس‌ها به شرح زیر می‌باشد:

درس	حداکثر تعداد نفرات در هر کلاس
عمومی و مهارت مشترک	۴۰
پایه و اصلی	۳۵
تخصصی	۳۰
عملی (کاربینی، کارورزی و پروژه)	۱۵

تبصره ۴- افزایش ظرفیت اعلام شده به تشخیص دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۵- مکان کلاس تابعی از محتوا، فعالیت‌ها و جلسات کلاس است. هر نوع الزام به تعیین کلاس بر اساس متغیرهای دیگر از جمله میزان معدل، نوع تعهد و قومیت ممنوع است.

سال تحصیلی

ماده ۷- هر سال تحصیلی از دو نیم‌سال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزشی و دو هفته امتحانات پایانی و یک دوره تابستانی شامل ۶ هفته آموزشی و یک هفته امتحانات پایان دوره تشکیل شده است.

تبصره ۱- مدت امتحانات پایانی نیم‌سال یا پایان دوره تابستانی جزو مدت آموزش محسوب نمی‌شود.

تبصره ۲- زمان دقیق برگزاری امتحانات می‌بایست در هنگام انتخاب واحد براساس تقویم آموزشی دانشگاه توسط مراکز برنامه ریزی شده و به دانشجویان اعلام شود.

تقویم آموزشی

ماده ۸- تقویم آموزشی برای هر سال و یا نیم‌سال تحصیلی توسط دانشگاه به تمامی استان‌ها و مراکز آموزشی ابلاغ می‌گردد و در سامانه آموزشی پیاده‌سازی می‌شود. اجرای دقیق تقویم آموزشی یکی از شاخص‌های سنجش و ارزیابی عملکرد شورای مراکز محسوب می‌گردد.

ماده ۹- مرکز موظف است برنامه‌های آموزشی و درسی مصوب شورای برنامه‌ریزی آموزشی و درسی علمی کاربردی دانشگاه را برای دوره‌ای که پذیرش دانشجو داشته است، اجرا نماید.

تبصره ۱- مرکز آموزش موظف است کلیه مصوبات شورای آموزشی دانشگاه که به واحدهای استانی و مراکز ابلاغ می‌گردد را دقیقاً اجرا نماید.

تبصره ۲- گروه‌های آموزشی مرکز آموزش موظفند آرایش و ترم‌بندی برای تمامی رشته‌های مرکز آموزش بر اساس سرفصل مصوب، در یک جدول که شامل تعداد واحدهای درسی، نوع واحدها، پیش‌نیاز و هم‌نیازی است را تهیه نموده و پس از تصویب در شورای مرکز جهت اجرا به معاون آموزشی و مدیران گروه ابلاغ نمایند. مرکز آموزش موظف است در بدو ورود دانشجویان یک نسخه از جدول مربوط به رشته مورد نظر را در اختیار آنان قرار دهد تا دانشجویان از تعداد واحدهای درسی و نوع آن‌ها و همچنین پیش‌نیازی و هم‌نیازی دروس اطلاع حاصل نمایند.

تبصره ۳- شورای مرکز موظف است رعایت کلیه سرفصل‌های دروس مصوب را مورد سنجش و ارزشیابی قرار داده و تذکر لازم را قبل از هر نیم‌سال تحصیلی به مدرسان آموزشی جهت ارایه دروس برابر سرفصل درسی بدهد. همچنین شورای مرکز می‌بایست بر نحوه اجرای برنامه‌های آموزشی مصوب شورای برنامه‌ریزی درسی علمی کاربردی نظارت کامل داشته و گزارش نحوه اجرای آن را به شورای استان اعلام نماید.

تبصره ۴- شورای آموزشی دانشگاه اختیار دارد در صورت لزوم و حسب نیاز، مجوز تهیه محتوای الکترونیکی (مجازی) دروس را صادر نماید.

تبصره ۵- چنانچه دانشجویی موفق به کسب نمره قبولی در درسی نگردد و درس مردودی، پیش‌نیاز درس دیگری باشد، با موافقت شورای مرکز می‌تواند به‌طور هم‌زمان هر دو درس را انتخاب نماید. (به استثناء درس کارورزی ۱)

تبصره ۶- دانشجو در آخرین نیم‌سال تحصیلی، از رعایت مقررات مربوط به پیش‌نیاز (تقدم و تاخر) دروس معاف است. (ضمن رعایت بند ۲ تبصره ۱۴ ماده ۱۲)

ساعات حل تمرین

ماده ۱۰- مراکز می‌توانند در صورت لزوم، به پیشنهاد گروه آموزشی و تصویب شورای مرکز، در هر رشته از مقاطع کاردانی و کارشناسی تا ۱۰ ساعت به عنوان حل تمرین به ساعات تدریس رشته بدون دریافت شهریه، در هر نیم‌سال بیافزایند.

تبصره- مرکز موظف است به منظور تقویت و ارتقای سطح بنیه علمی دانشجویان شاهد و ایثارگر، طبق برنامه تنظیم شده ستاد دانشجویان شاهد و ایثارگر، کلاس‌های تقویتی برگزار نماید.

تعداد و محتوای واحدهای درسی

ماده ۱۱- تعداد واحدهای درسی لازم در هر یک از مقاطع تحصیلی بر اساس سرفصل مصوب شورای برنامه‌ریزی آموزشی و درسی علمی کاربردی دانشگاه است. تعداد و عناوین واحدهای درسی طبق ماده ۹، قبل از شروع انتخاب واحد هر نیم‌سال تحصیلی، بر اساس برنامه پیشنهادی مدیران گروه تهیه و تنظیم می‌گردد.

ماده ۱۲- هر دانشجو می‌تواند در هر نیم‌سال تحصیلی، حداقل ۱۲ و حداکثر ۲۰ واحد درسی با رعایت آخرین ضوابط و مقررات آموزشی دانشگاه انتخاب نماید.

تبصره ۱- چنانچه دانشجو در نیم‌سال آخر برای دانش‌آموختگی، حداکثر ۲۴ واحد درسی باقی داشته باشد، به شرط داشتن میانگین کل نمرات بالای ۱۰، می‌تواند تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۲- اگر دانشجویی در یک نیم‌سال تحصیلی با حداقل ۱۲ واحد درسی، میانگین کل نمراتش حداقل ۱۷ باشد، می‌تواند با رعایت پیش‌نیاز دروس با تایید گروه آموزشی در نیم‌سال بعد حداکثر تا ۲۴ واحد درسی را انتخاب نماید.

تبصره ۳- در صورتی که دانشجو در یک نیم‌سال، بیش از حد مجاز انتخاب واحد و یا عدم رعایت پیش‌نیاز دروس داشته باشد، مرکز آموزش موظف است در بازه زمانی مشخص شده در تقویم آموزشی (بعد از زمان حذف و اضافه)، نسبت به حذف دروس مازاد اقدام نماید. بدیهی است چنانچه این عمل انجام نپذیرد دانش‌آموختگی دانشجو امکان‌پذیر نبوده و مسئولیت این امر بر عهده مرکز آموزش می‌باشد. اخذ واحد مازاد خارج از برنامه درسی رشته موردنظر در صورت رعایت واحد بیش از حد مجاز، پیش‌نیاز دروس و سایر مقررات آموزشی در طول نیم‌سال، در کارنامه دانشجو ثبت، باقی مانده و در معدل کل محاسبه می‌شود.

تبصره ۴- در صورتی که واحدهای انتخابی موثر دانشجو در پایان هر نیم‌سال به تشخیص شورای مرکز، بنا به دلایل و عذر موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۱۲ واحد درسی برسد، در اینصورت این نیم‌سال به عنوان یک نیم‌سال تحصیلی کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود، اما در مشروط شدن یا ممتاز شدن دانشجو (موضوع تبصره ۲ همین ماده) بی‌تاثیر است. (به عبارت دیگر، در شرایط مذکور، اگر میانگین دانشجو کمتر از ۱۲ باشد، مشروط نیست و اگر ۱۷ و بالاتر باشد، ممتاز محسوب نمی‌شود).

تبصره ۵- دانشجوی شاهد و ایثارگر می‌تواند حداکثر در دو نیم‌سال تحصیلی با تایید شورای استان حداقل ۱۰ واحد درسی انتخاب نماید.

تبصره ۶- دانشجوی قهرمان در صورت دارا بودن سایر شرایط قانونی و به شرط حضور در اردو یا مسابقات و کسب میانگین معدل (علاوه بر بالای ۱۲، فقط برای یک نیم‌سال (به جز نیم‌سال تابستان) در کل مدت تحصیل مجاز خواهد بود حداقل ۶ واحد درسی انتخاب نماید).

تبصره ۷- "دوره آموزشی- تربیتی ضیافت اندیشه" می‌تواند به عنوان جایگزین ۴ واحد درسی عمومی در مقطع کاردانی (۲ واحد از گروه دروس مبانی نظری اسلام و ۲ واحد از گروه دروس اخلاق اسلامی) و در مقطع کارشناسی (۴ واحد از مجموعه گروه‌های مبانی نظری اسلام، انقلاب اسلامی، تاریخ و تمدن اسلامی و آشنایی با منابع اسلامی) در نظر گرفته شود.

تبصره ۸- دانشجویان شرکت کننده در طرح ضیافت اندیشه دانشجویی نمی توانند نسبت به اخذ واحد دروس معارف اسلامی در دوره تابستانی اقدام کنند.

تبصره ۹- دانشجویان اقلیت های دینی (مسیحی، آشوری، کلیمی و زرتشتی) می توانند دروس معارف را از بین مجموعه دروس معارف بی هیچ محدودیتی انتخاب نمایند.

تبصره ۱۰- درس "آشنایی با دفاع مقدس" به ارزش ۲ واحد نظری و به صورت اختیاری است که در مقطع کاردانی در زیرمجموعه گروه درس "اخلاق اسلامی" و در مقطع کارشناسی در زیرمجموعه گروه درس "انقلاب اسلامی" می باشد. دانشجویانی که این درس را در دوره کاردانی گذرانده اند، نباید آن را در دوره کارشناسی مجدداً انتخاب نمایند. درس آشنایی با دفاع مقدس جزء سرفصل دروس معارف نمی باشد.

تبصره ۱۱- برنامه ریزی و اجرای دروس معارف اسلامی در دوره تابستان، با ارائه ۶ واحد درسی معارف اسلامی، با هماهنگی و اعلام مشخصات اساتید تا قبل از تعریف کلاس دوره تابستان به دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه مجاز می باشد. اخذ بیش از یک عنوان درس گروه معارف در هر نیم سال به جز آخرین نیم سال تحصیلی منجر به دانش آموختگی، ممنوع بوده و صرفاً دانشجویی که موفق به کسب نمره قبولی در دروس معارف در نیم سال های غیر آخر نشده می تواند فقط همان عنوان درس را در نیم سال های بعد به همراه یک درس دیگر گروه معارف اخذ نماید. دانشجویی که موفق به کسب نمره قبولی در یکی از دروس معارف نگردیده و اقدام به اخذ عنوان درس دیگری از همان گروه معارف نماید، درس با وضعیت غیبت موجه، غیرموجه، مردود و ... در کارنامه دانشجو ثبت، باقی مانده و در معدل کل محاسبه می شود.

تبصره ۱۲- گذراندن درس دانش خانواده و جمعیت به ارزش ۲ واحد برای دانشجویان الزامی است. دانشجویانی که درس جمعیت و تنظیم خانواده به ارزش ۱ واحد را پیش تر در دوره های رسمی دانشگاهی گذرانده باشند، نیازی به اخذ درس دانش خانواده و جمعیت به ارزش ۲ واحد ندارند. ضمن اینکه در شرایط خاص اخذ درس دانش خانواده و جمعیت به همراه سایر دروس در تمامی نیم سال ها امکان پذیر می باشد.

تبصره ۱۳- در دوره های کاردانی درس "تربیت بدنی" به ارزش یک واحد عملی و ۳۲ ساعت جایگزین درس "تربیت بدنی ۱" و در دوره های کارشناسی "ورزش ۱" به ارزش یک واحد عملی و ۳۲ ساعت جایگزین درس "تربیت بدنی ۲" می شود. برای دانشجویان با شرایط خاص با تشخیص و تایید پزشک معتمد دانشگاه در واحدهای استانی در دوره کاردانی "تربیت بدنی ویژه" و در دوره کارشناسی درس "ورزش ویژه" ارائه می گردد.

تبصره ۱۴- برای اخذ درس کارورزی رعایت موارد زیر الزامی می باشد :

۱- اجرای دروس کارورزی هم در نیم سال تحصیلی و هم در تابستان میسر می باشد و لیکن توصیه بر اجرای آن در تابستان می باشد.

۲- کارورزی ۱ پیشنیاز کارورزی ۲ می‌باشد و در موارد خاص که دانشجو با داشتن عذر موجه نتواند درس کارورزی ۱ را در طول نیم‌سال‌ها و یا تابستان بگذراند، با رای شورای مرکز می‌تواند در نیم‌سال تحصیلی آخر و یا تابستان آخر تحصیلی به شرط نداشتن دروس دیگر و صرفاً باقی‌ماندن کارورزی ۱ و ۲، این دو درس را می‌توانند به صورت هم‌نیاز بگذرانند.

۳- دانشجویان می‌توانند با هماهنگی مدرس مربوطه، پس از آخرین امتحان نسبت به اتمام درس کارورزی ۱ و ۲ و ثبت نمره آن در فرصت ۴۵ روزه اقدام نمایند و نیم‌سال ثبت نمره دروس کارورزی می‌بایست همان نیم‌سال انتخاب واحد درس باشد.

۴- زمان اخذ دروس کارورزی ۱ و ۲ برای دانشجویان ورودی مهرماه، تابستان‌های سال اول و دوم و برای دانشجویان ورودی بهمن‌ماه، تابستان بعد از ترم‌های اول و سوم است. (برای درس کارورزی ۲ ضمن رعایت سرفصل مصوب دروس و به شرط وجود حداکثر ۲۴ واحد باقی‌مانده جهت دانش‌آموختگی)

۵- برای دانشجویانی که شرایط اجرای درس کارورزی در دوره تابستان فراهم نمی‌باشد، می‌توانند درس کارورزی ۱ را پس از نیم‌سال اول اخذ نمایند.

دوره تابستان

ماده ۱۳- تعداد واحدهای انتخابی در دوره تابستانی حداکثر ۶ واحد درسی است.

تبصره ۱- در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن ۸ واحد درسی دانش‌آموخته شود، با تایید شورای مرکز، می‌تواند واحدهای مذکور را در دوره تابستان اخذ نماید.

تبصره ۲- دانشجو هم‌زمان نمی‌تواند از مفاد تبصره ۱ ماده ۱۲ و تبصره ۱ ماده ۱۳ استفاده نماید.

تبصره ۳- در صورتیکه دانشجو بیش از ۸ واحد درسی برای دانش‌آموختگی در دوره تابستان داشته باشد دانشجوی ترم آخر محسوب نشده و فقط تا سقف ۶ واحد می‌تواند اخذ نماید بعد از ثبت تمامی نمرات، دانشجو می‌تواند در صورت تمایل درس یا دروس باقیمانده را به صورت معرفی به استاد اخذ نماید. در صورت اخذ دروس باقیمانده (حداکثر دو درس نظری تا سقف ۴ واحد) به صورت معرفی به استاد در هر زمان از نیم‌سال تحصیلی تاریخ دانش‌آموختگی بر اساس زمان ثبت آخرین نمره و بر اساس مقررات دانش‌آموختگی می‌باشد.

تبصره ۴- دروس قابل ارائه در دوره تابستان عبارتند از: دروس عمومی، دروس جبرانی، مهارت‌های مشترک، کارورزی، کار در محیط، پروژه و دروسی که دانشجو موفق به کسب نمره قبولی نشده و پیش‌نیاز سایر دروس بوده همچنین دروسی که دانشجو با اخذ آن‌ها دانش‌آموخته می‌گردد.

تبصره ۵- مهمان شدن در دروس کاربرینی، کارورزی و پروژه امکان‌پذیر نمی‌باشد.

تبصره ۶- در صورتی که معدل کل دانشجوی شاهد و ایثارگر ۱۴ و بالاتر باشد می‌تواند با رعایت ضوابط این ماده در تابستان حداکثر ۸ واحد درسی انتخاب نماید.

تبصره ۷- دانشجوی شاهد و ایثارگری که حداکثر ۱۰ واحد درسی برای اتمام واحدهای دوره تحصیلی داشته باشد می‌تواند با تایید شورای استان واحدهای مذکور را در تابستان انتخاب واحد نماید.

تبصره ۸: بازه تابستان به عنوان نیم‌سال تحصیلی محسوب نمی‌شود. نمرات دروسی که دانشجو در بازه تابستان می‌گذراند تنها در میانگین کل دانشجو محاسبه می‌شود و نمرات کسب شده در بازه تابستان، مشمول ضوابط مشروطی این آیین‌نامه و تبصره ۲ ماده ۱۲ نمی‌شود.

درس معرفی به استاد

ماده ۱۴- در صورتی که دانشجو در آخرین نیم‌سال تحصیلی برای دانش‌آموختگی حداکثر دو درس نظری (تا سقف ۴ واحد درسی) باقیمانده برای فراغت از تحصیل داشته باشد، با تایید شورای مرکز و با رعایت سقف واحدهای آن نیم‌سال (موضوع تبصره ۱ ماده ۱۲ و تبصره ۱ ماده ۱۳) می‌تواند خارج از تاریخ امتحانات اعلام شده در تقویم آموزشی و بعد از ثبت نمرات تمامی دروس اخذ شده، درس یا دروس را به صورت معرفی به استاد انتخاب نماید. زمان ثبت نمره درس معرفی به استاد ملاک تعیین تاریخ دانش‌آموختگی خواهد بود.

۱-۱۴- در صورتیکه دانشجو بیش از ۲۴ واحد درسی برای دانش‌آموختگی داشته باشد و معدل نیم‌سال قبل دانشجو بالاتر از ۱۷ باشد، دانشجو ترم آخر محسوب نشده ولی می‌تواند در نیم‌سال بعد حداکثر تا ۲۴ واحد درسی، با رعایت پیش‌نیاز دروس اخذ نماید. بعد از ثبت تمامی نمرات، دانشجو می‌تواند برای اخذ درس یا دروس معرفی به استاد (حداکثر دو درس نظری تا سقف ۴ واحد) در نیم‌سال تحصیلی و یا دوره تابستان بعدی اقدام نماید. زمان ثبت نمره درس معرفی به استاد ملاک تعیین تاریخ دانش‌آموختگی خواهد بود.

۲-۱۴- در صورتی که دانشجو بیش از ۲۴ واحد درسی برای دانش‌آموختگی داشته باشد و معدل ترم قبل دانشجو کمتر از ۱۷ باشد، دانشجو ترم آخر محسوب نشده و می‌بایست مطابق قوانین و مقررات آموزشی دروس باقی مانده را در نیم‌سال بعدی انتخاب واحد نماید.

۳-۱۴- دانشجوی قهرمان ورزشی مجاز خواهد بود به شرط حضور در اردو یا مسابقات و دارا بودن سایر شرایط قانونی در آخرین نیم‌سال برای دانش‌آموختگی، حداکثر سه عنوان درسی تا سقف ۶ واحد را به شکل معرفی به استاد در آن نیم‌سال یا تابستان بگذراند.

تبصره ۱- چنانچه دانشجویی قبلاً یک درس نظری- عملی را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکند اما دوره عملی درس فوق را گذرانده باشد، می‌تواند با رعایت مفاد این ماده، بخش نظری آن درس را به صورت معرفی به استاد اخذ نماید. رای شورای مرکز در این خصوص الزامی می‌باشد.

تبصره ۲- دانشجویان برای فراغت از تحصیل می‌توانند ضمن رعایت مفاد تبصره ۱، یک درس باقی‌مانده نظری را نیز به صورت معرفی به استاد (بارعایت سقف ۴ واحد) اخذ نمایند.

تبصره ۳- اخذ معرفی به استاد درس نظری- عملی که قبلاً دارای غیبت موجه، غیرموجه، نمره صفر، حذف پزشکی، حذف اضطراری و یا حکم شورای انضباطی (نمره ۰/۲۵) می‌باشد، امکان‌پذیر نیست.

تبصره ۴- مدیران گروه به نحوی برای ترم‌بندی دانشجویان برنامه‌ریزی نمایند تا هیچ یک از دروس عملی و یا نظری - عملی برای ارائه به صورت معرفی به استاد در پایان دوره باقی نماند.

تبصره ۵- دانشجو موظف است پس از اطمینان از گذراندن کلیه دروس دوره، تقاضای خود را به آموزش مرکز تحویل نماید. آموزش مرکز پس از ثبت نمرات دروس دانشجو در سامانه آموزشی دانشگاه و بررسی تمامی سوابق تحصیلی و محرز شدن موضوع ماده ۱۴ می‌بایست حداکثر ظرف مدت یک هفته از تاریخ درخواست دانشجو، وی را با هماهنگی مدیرگروه و معاون آموزشی مرکز به مدرس واجد شرایط معرفی و نسبت به ثبت دروس معرفی به استاد دانشجو در سامانه آموزشی اقدام نماید. نمره درس می‌بایست حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز از (ثبت درس در سامانه) تاریخ برگزاری امتحان درس معرفی به استاد توسط مدرس، به آموزش اعلام و در سامانه آموزشی ثبت گردد. در صورت عدم ثبت نمره توسط مدرس، درس مذکور غیبت موجه یا غیرموجه با تایید شورای مرکز درج شده و دانشجو می‌بایست نسبت به انتخاب واحد و یا اخذ مجدد بصورت معرفی به استاد اقدام نماید. نمره اعلام شده نهایی و غیرقابل تغییر است. رعایت سقف سنوات تحصیلی برای اخذ درس به صورت معرفی به استاد الزامی بوده و چنانچه سنوات مجاز به اتمام رسیده باشد، اخذ مجوز از مراجع ذیربط الزامی است.

تبصره ۶- مدرس درس موظف است در تاریخ اعلام شده و به طور رسمی با نظارت آموزش مرکز نسبت به برگزاری امتحان درس معرفی به استاد (به صورت کتبی) اقدام و نمره و برگه امتحان دانشجو را به دایره امتحانات مرکز تحویل و نمره را در سامانه ثبت نماید. دانشجو موظف است طبق برنامه‌ای که آموزش با هماهنگی مدرس مشخص می‌کند، نسبت به شرکت در جلسه امتحان اقدام نماید.

تبصره ۷- چنانچه دانشجو در امتحان درس معرفی به استاد غیبت نماید یا نمره قبولی کسب نکند، غیبت یا نمره مردودی در سامانه آموزشی دانشگاه درج و همانند سایر دروس در کارنامه تحصیلی ثبت و اعمال می‌گردد. در این شرایط دانشجو می‌تواند به اخذ مجدد درس به صورت معرفی به استاد و پرداخت شهریه مجدد اقدام نماید، این‌گونه دانشجویان تا زمانی که مشکل سنوات یا مشمولیت نظام وظیفه نداشته باشند، امکان اخذ درس، به صورت معرفی به استاد مجدد با پرداخت شهریه مربوط را دارند. در صورتیکه سنوات مجاز دانشجو به اتمام رسیده باشد، دانشجو

باید در بازه زمانی که شورای استان برای دانشجو تعیین می‌نماید برای اخذ درس به صورت معرفی به استاد اقدام نماید.

تبصره ۸- دانشجوی معرفی به استاد، ملزم به پرداخت شهریه ثابت و شهریه متغیر برابر مصوبات دانشگاه می‌باشد.

دروس جبرانی

ماده ۱۵- دروسی است که به تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای مرکز گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در صورت غیر مرتبط بودن رشته مقطع کارشناسی با مدرک کاردانی در آغاز دوره تحصیلی مربوطه ضروری است. تعداد واحدهای جبرانی، با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای مرکز برای دوره کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۶ واحد از بین دروس سرفصل مصوب می‌باشد و نمره درس جبرانی در میانگین نیم‌سال و کل محاسبه نمی‌شود.

تبصره ۱- مرکز آموزش اختیار دارد برای دانش‌آموختگان کاردانی پیوسته (فاقد مدرک پیش‌دانشگاهی) که معدل کل آن‌ها زیر ۱۴ است و در دوره کارشناسی ناپیوسته در رشته غیر مرتبط (بر اساس سرفصل دروس مصوب) پذیرفته شده‌اند، حداکثر ۲۰ واحد درسی جبرانی ارائه کند. نمره این دروس در میانگین نیم‌سال و کل محاسبه نمی‌شود.

تبصره ۲- تسهیلات ماده ۱۵ و تبصره ۱ شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم شورای انضباطی بدوی واحد استانی، نمره مردودی دریافت می‌کنند، نمی‌شود.

تبصره ۳- ادغام کلاس‌های واحدهای درسی جبرانی دوره کارشناسی که در رشته متناظر مقطع کاردانی نیز وجود داشته باشد و از نظر تعداد واحد با هم برابرند، با تایید گروه آموزشی مربوطه بلامانع است.

طول دوره

ماده ۱۶- حداکثر مدت مجاز تحصیل در مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته با احتساب یک نیم‌سال مجوز شورای استان ۲/۵ سال بوده و با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب شده و دانشجو محروم از ادامه تحصیل می‌شود.

تبصره ۱- به حداکثر مدت مجاز تحصیلی دانشجویان شاهد و ایثارگر در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته یک نیم‌سال اضافه می‌شود.

تبصره ۲- ارایه یک نیم‌سال تحصیلی برای جبران معدل دانشجویانی که برابر قوانین و مقررات آموزشی موفق به کسب میانگین کل ۱۲ در طول دوره تحصیل (سنوات مجاز تحصیل و سنوات ارفاقی) نشده‌اند، تا سقف ۱۶ واحد از دروس تخصصی و پایه دوره که با نمره کمتر از ۱۲ گذرانده است و مشکلی از نظر نظام وظیفه و مشروطی ندارند، در اختیار شورای استان می‌باشد.

تبصره ۳- برای دانشجویان شاهد و ایثارگر دو نیم‌سال فرصت داده می‌شود تا با گذراندن حداکثر ۳۰ واحد درسی معدل خود را حداقل به ۱۲ برسانند.

حضور در جلسات درس و امتحان

ماده ۱۷- حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به هر درس اعم از نظری، نظری- عملی و عملی الزامی است.

تبصره ۱- اگر دانشجو در درسی بیش از ۳ جلسه و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال غیبت داشته باشد، چنانچه غیبت دانشجو با تشخیص شورای مرکز، غیر موجه تشخیص داده شود، نمره آن درس صفر و در صورت تشخیص موجه، برای آن درس غیبت موجه منظور می‌شود. در این صورت رعایت حدنصاب ۱۲ واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست، ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود. اگر دانشجو در درسی بیش از ^۳/_{۱۶} جلسه غیبت داشته باشد، اجازه حضور در جلسه امتحان را ندارد. معاون یا مدیر آموزشی مرکز آموزش موظف است در صورت غیبت بیش از حد مجاز دانشجویان، نسبت به تعیین تکلیف نیمسال مربوطه اقدام نموده و غیبت صورت گرفته را قبل از زمان امتحانات و صدور کارت ورود به جلسه در سامانه آموزشی درج نماید.

تبصره ۲- تشخیص موجه یا غیرموجه بودن غیبت دانشجوی قهرمان به عهده شورای استان می‌باشد. دانشجوی قهرمان به شرط حضور در اردو یا مسابقات می‌تواند ۵ جلسه از ۱۶ جلسه دروس نظری و دروس عملی غیبت نماید. دانشجوی قهرمان بابت غیبت موجه بیش از سقف یاد شده در کلاس، در صورت تایید شورای استان می‌تواند در امتحان آن درس یا دروس شرکت نماید. و چنانچه در امتحانات غیبت موجه به خاطر حضور در اردو یا مسابقه مرتکب شود می‌تواند بدون حضور مجدد در کلاس در امتحان دروس مذکور در نیمسال بعدی یا نیمسال تابستانی شرکت نماید. چنانچه تعداد غیبت‌ها در امتحانات به بیش از نصف واحدهای اخذ شده برسد، ثبت نام در نیمسال بعدی منوط به اخذ یک عنوان درسی جدید است.

تبصره ۳- در صورت اضطرار، دانشجو می‌تواند تا مهلت اعلام شده بر اساس تقویم آموزشی مصوب دانشگاه، فقط یکی از درس‌های صرفاً نظری خود را طبق زمان اعلام شده در تقویم آموزشی، با تأیید گروه آموزشی مربوط حذف نماید. در صورتی که مرکز آموزش به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حدنصاب شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود.

تبصره ۴- دانشجوی شاهد و ایثارگر مجاز است یک درس بیشتر از سایر دانشجویان حذف اضطراری نماید.

تبصره ۵- دانشجوی قهرمان در صورت دارا بودن سایر شرایط قانونی و حضور در اردو یا مسابقات مجاز است با تایید گروه آموزشی با حفظ حداقل ۱۲ واحد آموزشی دو درس را حذف اضطراری نماید.

تبصره ۶- نظارت بر رعایت نظم و انضباط آموزشی و مقررات دانشگاه توسط دانشجو در کلاس درس، بر عهده مدرس درس می‌باشد. مدرس درس موظف به ثبت حضور و غیاب دانشجویان در هر جلسه و گزارش آن مطابق ضوابط دانشگاه است و مرکز موظف است نسبت به ثبت الکترونیکی آمار برگزاری کلاس‌ها و حضور و غیاب دانشجویان اقدام نماید. همچنین معاون و یا مدیر آموزشی مرکز موظف است به منظور رصد کیفیت آموزشی دوره‌های مرکز مربوط و نحوه اجرای آن، گزارش حضور و غیاب کل دانشجویان و کمیت تشکیل کلاس‌های درس را هر ماه به شورای مرکز اعلام نماید. معاون یا مدیر آموزشی مرکز موظف به نظارت بهینه بر نحوه تشکیل کلاس‌ها می‌باشد. اگر به ضرورت‌هایی یک کلاس توسط مدرس تشکیل نشود، با هماهنگی معاون آموزشی برگزاری آن کلاس باید در دستور کار قرار گیرد. لازم است حتی تمام کلاس‌های درس مشمول تعطیلی رسمی در بازه زمانی همان نیم‌سال جبران شود.

تبصره ۷: در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حدنصاب شود، آن نیم‌سال به عنوان یک نیم‌سال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود. چنانچه در این نیم‌سال، دانشجو میانگین کمتر از ۱۲ را کسب کند آن نیم‌سال جزو مشروطی محسوب نمی‌شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ ماده ۱۲ نمی‌شود.

ماده ۱۸- چنانچه دانشجویی تمامی دروس یک نیم‌سال (حتی نیم‌سال اول تحصیلی برای دانشجویی که مراجعه داشته است) را حذف کند، نیم‌سال مزبور به عنوان مرخصی تحصیلی با احتساب محسوب شده و تصمیم‌گیری در این خصوص بر عهده شورای استان است. در صورتی که تعداد مرخصی تحصیلی در طول تحصیل افزایش یابد (تا دو نیم‌سال) تصمیم‌گیری با رعایت سنوات مجاز تحصیل بر عهده شورای استان است.

تبصره ۱- تصمیم‌گیری در خصوص تقاضای حذف ترم یا حذف پزشکی خارج از سنوات مجاز و مرخصی تحصیلی بیش از دو نیم‌سال در سنوات مجاز و یا بدون احتساب در سنوات تحصیلی پس از تایید شورای استان و ارائه مدارک معتبر بر عهده شورای بررسی موارد خاص دانشگاه می‌باشد.

تبصره ۲- در شرایط خاص، حذف کلیه دروس یک نیم‌سال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو شاهد و ایثارگر و تایید شورای استان تا قبل از شروع امتحانات امکان‌پذیر است. این نیم‌سال جز سنوات تحصیلی دانشجو محسوب نمی‌شود. (استفاده از این تبصره فقط برای دو نیم‌سال مجاز می‌باشد). (نیم‌سال مزبور به عنوان مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات محسوب می‌شود).

تبصره ۳- شورای استان می‌تواند با درخواست کتبی دانشجوی قهرمان با دوبرار حذف همه دروس یک نیم‌سال به شرط حذف نیم‌سال اول بدون احتساب و بار دوم با احتساب سنوات خواهد بود. حضور در اردو یا مسابقات و دارا بودن سایر شرایط قانونی موافقت نماید.

تبصره ۴- درمانگاه یا پزشک معتمد دانشگاه مادر استان بعنوان پزشک معتمد دانشگاه در واحدهای استانی مورد تایید قرار گرفت و واحدهای استانی موظف به شناسایی و معرفی آن به مراکز تحت نظارت در استان بوده و کلیه پرونده‌های مشمول موارد پزشکی (اعم از حذف درس، حذف تمامی دروس یک نیم‌سال تحصیلی، مرخصی تحصیلی، عدم امکان ادامه تحصیل و یا مشروطی بیش از حدمجاز و ... ناشی از مسائل پزشکی) با هزینه دانشجو حسب مورد در مراجع ذیربط قابل تصمیم‌گیری خواهد بود.

تبصره ۵- چنانچه دانشجویی به دلیل بیماری و یا بروز حادثه‌ای ناگوار، قادر به شرکت در جلسه امتحان نباشد و تقاضای حذف پزشکی درس و یا نیم‌سال را داشته باشد، می‌بایست حداکثر ظرف مدت ۴۸ ساعت گواهی و مدارک پزشکی را جهت تایید به پزشک معتمد استان ارائه نماید.

تبصره ۶- در صورت حضور دانشجو در جلسه امتحان و امضای صورتجلسه حضور و غیاب، حذف درس امکان‌پذیر نمی‌باشد.

تبصره ۷- برگزاری امتحان با تاخیر به صورت انفرادی برای دانشجویانی که به دلیل سفر حج تمتع و عمره، مدافعین حرم، زایمان و شرکت در مسابقات ورزشی در سطح ملی، قاره‌ای، جهانی و فوت بستگان درجه یک با ارایه مدرک معتبر، امکان حضور در جلسات امتحانی پایان نیم‌سال را ندارند، با بررسی دقیق اسناد و مدارک مثبت از مراجع ذیصلاح و با رای نهایی شورای استان (حداکثر تا قبل از حذف اضطراری نیم‌سال تحصیلی بعدی) بلامانع است.

تبصره ۸- تشخیص موجه یا غیرموجه بودن غیبت دانشجوی شاهد و ایثارگر در جلسات درس یا امتحان بر عهده شورای استان می‌باشد. چنانچه غیبت دانشجوی شاهد و ایثارگر در جلسات امتحان درس یا دروس به دلیل انجام معالجات پزشکی ناشی از صدمات جنگ و یا آلام متأثر از آن باشد و دانشجو نتواند در امتحان درس یا دروس اخذ شده شرکت نماید، با تأیید شورای استان می‌تواند حداکثر تا پایان نیم‌سال بعدی در امتحان آن درس شرکت نماید. در غیر این صورت درس یا دروس مذکور حذف شده و رعایت حد نصاب واحدهای درسی در نیم‌سال الزامی نیست.

تبصره ۹ - برای دانشجویان با شرایط خاص (کم‌بینا، نابینا و سایر معلولیت‌ها) که امکان پاسخگویی به سوالات امتحان توسط دانشجو وجود ندارد، یک ماه قبل از شروع امتحانات مرکز، آموزش گزارش دانشجویان را به واحد استان اعلام و موضوع در شورای استان مطرح و با تایید پزشک معتمد استان منشی با نظارت واحد استان برای دانشجویان مورد نظر در نظر گرفته شود.

ماده ۱۹- معاون آموزشی و یا مدیر آموزش مرکز موظف است که نسبت به حضور و غیاب مدرسان در کلاس‌های درسی اقدام نموده و گزارش تعداد جلسات حضور مدرسان را به صورت ماهیانه به شورای مرکز ارائه نماید.

ارزیابی پیشرفت تحصیلی

ماده ۲۰- ارزیابی پیشرفت دانشجو در هر درس توسط مدرس آن درس و بر اساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف و نتایج امتحانات انجام می‌شود و به صورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می‌شود.

تبصره ۱- برگزاری امتحان کتبی پایان نیم‌سال برای هر درس نظری و نظری - عملی، الزامی است.

تبصره ۲- نمرات دروس کارورزی، عملیات صحرایی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب، با پروژه ارائه می‌شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تایید گروه آموزشی مربوطه تکمیل آن‌ها در طول یک نیم‌سال تحصیلی میسر نباشد، حداکثر تا ۴۵ روز پس از آخرین امتحان امکان ثبت نمره وجود داشته و نمرات دروس کارورزی و پروژه ۴۸ ساعت بعد از ثبت نمره، به حالت قطعی تبدیل می‌شود. (مدرس در بازه ۴۸ ساعت و قبل از اتمام ساعت، امکان تجدیدنظر نمره دارد). همچنین نیم‌سال ثبت نمره درس کارورزی، همان نیم‌سال انتخاب واحد درس می‌باشد.

تبصره ۳- مدت زمان امتحان برای دانشجویان جانباز، با توجه به وضعیت جسمی و روحی آن‌ها، بنا به تشخیص و اعلام ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه، حداکثر تا ۲ برابر مدت زمان معمول آن قابل افزایش است.

ماده ۲۱- حداقل نمره قبولی در شیوه ترمی در هر درس ۱۰ و میانگین کل قابل قبول در هر نیم‌سال ۱۲ است.

تبصره ۱- دانشجویی که در هر نیم سال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیم‌سال‌های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذرانند، نمره یا نمره‌های مردودی قبلی در ریزنمرات تحصیلی دانشجو ثبت شده و این نمره‌ها در میانگین نیم‌سال و کل دوره محاسبه می‌شود.

تبصره ۲- نمرات مردودی ۵ عنوان درس دانشجوی شاهد و ایثارگر از کارنامه تحصیلی دانشجو حذف و در میانگین نمرات آن محسوب نمی‌شود. مشروط بر اینکه در نیم‌سال‌های بعد حداقل نمره ۱۲ را در دروس مزبور اخذ نماید.

ماده ۲۲- مدرس موظف است حداکثر تا ۵ روز بعد از پایان تمامی امتحانات دانشگاه، نمرات نهایی را در سامانه آموزشی وارد نماید.

۱- ۲۲- در صورت عدم شرکت دانشجو در امتحان پایانی، غیبت ثبت می‌شود.

۲- ۲۲- در صورتیکه درس دارای واحد نظری - عملی باشد و دانشجو در امتحان پایانی نظری و یا عملی شرکت نکند، غیبت ثبت می‌شود.

۳- ۲۲- تشخیص موجه و یا غیرموجه بودن غیبت‌ها بر عهده شورای مرکز خواهد بود.

۴-۲۲- دروس کارورزی و کاربرینی از آزمون پایانی معاف هستند و تقسیم‌بندی نمرات آن بر اساس دستورالعمل‌های کارورزی و کاربرینی خواهد بود.

تبصره ۱- محاسبه نمره دروس نظری: نحوه تقسیم‌بندی و احتساب نمرات در یک نیم‌سال تحصیلی صرفاً در دروس نظری و دروسی که آزمون پایان نیم‌سال به صورت غیرمتمرکز برگزار می‌گردد، با توصیه به برگزاری امتحان میان‌ترم، برگزاری امتحان پایان ترم الزامی بوده و حداقل ۱۴ نمره برای پایان ترم و بقیه نمره برای میان‌ترم (در صورت برگزاری) فعالیت کلاسی، تحقیق، پروژه و حضور در کلاس در نظر گرفته شود.

تبصره ۲ - محاسبه نمره دروس عملی: نحوه تقسیم‌بندی و احتساب نمرات در یک نیم‌سال تحصیلی، حسب درس و نوع ارزیابی در اختیار مدرس بوده ولیکن ضرورت دارد حداکثر ۸ نمره برای ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در طول نیم‌سال در نظر گرفته شود.

تبصره ۳ - محاسبه نمره دروس نظری - عملی : نمره هر دو بخش نظری و عملی به صورت مجزا محاسبه و میانگین آن بر حسب واحد درسی در نظر گرفته شود.

تبصره ۴ - تقاضای تجدید نظر نمره

دانشجویی که تقاضای تجدید نظر برای درس داشته باشد، می‌تواند ۵ روز بعد از اتمام تمامی امتحانات دانشگاه، به مدت ۲ روز نسبت به ثبت درخواست تجدید نظر نمره امتحانی در سامانه آموزشی دانشگاه اقدام نماید. مدرس موظف است حداکثر یک مرتبه و به مدت ۲ روز درخواست دانشجویی را بررسی و در سامانه آموزشی اعلام نظر نماید. پس از اتمام مهلت، تجدید نظر نمرات، امکان پذیر نیست. دروس با وضعیت نمره گزارش نشده، پس از مهلت اعلامی توسط دانشگاه، به وضعیت غیبت غیرموجه تبدیل خواهند شد.

تبصره ۵- سهل‌انگاری یا عدم دقت مدرس در تصحیح اوراق امتحانی و ثبت نمره، پس از تایید شورای استان، بعد از جمع‌بندی (حاوی اطلاعات نام مدرس، کد ملی مدرس، کد مدرسی، نام درس، نیم‌سال، نام مرکز) به مرکز امور مدرسان دانشگاه ارسال می‌گردد.

ماده ۲۳- تغییر نمره در دانشگاه بعد از فرآیند تجدید نظر مطلقاً ممنوع است.

تبصره- رئیس مرکز موظف است تمهیدات لازم را جهت حفظ و نگهداری برگه‌های امتحانی و یا پاسخنامه‌های دانشجویان را حداقل تا دو سال تحصیلی بعد، در یک مخزن معتبر بایگانی، فراهم نماید.

دانشجوی مشروط

ماده ۲۴- چنانچه معدل نمرات هر نیم‌سال تحصیلی دانشجو کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن نیم‌سال مشروط تلقی می‌شود.

دانشجوی مشروط، در نیمسال بعد (جز در آخرین نیمسال تحصیلی) حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی را ندارد. چنانچه دانشجویی در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، دو نیمسال اعم از متوالی یا متناوب مشروط شده باشد، از تحصیل محروم می‌شود و ضروری است از تاریخ صدور حکم محرومیت از تحصیل، به مدت ۱۵ روز جهت تسویه حساب مالی و بدهی صندوق رفاه دانشجویان، اقدام نماید.

تبصره ۱- اگر دانشجو در نیمسال بعد از مشروطی، از مرخصی تحصیلی یا حذف نیمسال استفاده نماید، در نیمسال بعد از مرخصی تحصیلی یا حذف نیمسال، حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی را نخواهد داشت.

تبصره ۲- اجازه ادامه تحصیل به دانشجویان مشروطی که با توجه به رعایت مقررات آموزشی، مشمول مقررات محرومیت از تحصیل قرار گرفته‌اند، به شرط آنکه از لحاظ نظام وظیفه منع قانونی نداشته باشند و دارای مدارک و مستندات معتبر باشند، در اختیار شورای بررسی موارد خاص دانشگاه می‌باشد. چنانچه دانشجوی دو ترم مشروط بدون مجوز شورای بررسی موارد خاص دانشگاه اقدام به گذراندن درس و یا دروس نموده است، دروس گذرانده شده می‌بایست از کارنامه دانشجو حذف گردد.

تبصره ۳- برای دانشجویان شاهد و ایثارگر یک نیمسال به تعداد نیمسال مشروطی مجاز اضافه می‌شود.

مرخصی تحصیلی

ماده ۲۵- دانشجو می‌تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی، با تقاضای کتبی و موافقت شورای مرکز، یک نیمسال از مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات مجاز تحصیلی استفاده نماید.

تبصره ۱- شورای مرکز می‌تواند با رعایت سقف مدت مجاز تحصیل دانشجو، نسبت به صدور مرخصی تحصیلی وی تصمیم بگیرد.

تبصره ۲- مدت مجاز مرخصی پزشکی (در صورت تایید پزشک معتمد استان)، دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است و مرجع تصمیم‌گیری آن شورای استان می‌باشد. در این صورت شورای مرکز می‌بایست نظر خود را برای تصمیم‌گیری به شورای استان ارسال نماید.

تبصره ۳- مرخصی زایمان برای هر فرزند (مطابق قوانین حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب مجلس شورای اسلامی)، یک نیمسال در طول دوره بارداری و ۴ نیمسال پس از زایمان برای مادران دانشجو دارای فرزند زیر دو سال، مرخصی بدون احتساب در سنوات و در اختیار شورای استان می‌باشد.

تبصره ۴- بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند: ماموریت همسر یا والدین و ...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات مجاز، در اختیار شورای استان است. دانشجو می‌تواند با تشخیص شورای استان از مجموع مرخصی‌های مذکور بهره‌مند شود.

تبصره ۵- در صورتی که مرخصی برای معالجات پزشکی ناشی از صدمات جنگ و یا آلام متأثر از آن باشد با ارائه مدارک مربوط و تایید شورای استان، آن نیمسال جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب نمی‌شود.

تبصره ۶- تصمیم‌گیری در خصوص مرخصی نیمسال اول تحصیلی با ارائه مدارک مستدل، بر عهده شورای استان می‌باشد.

ماده ۲۶- تقاضای مرخصی تحصیلی باید حداقل دو هفته قبل از شروع انتخاب واحد هر نیمسال، توسط دانشجو به شورای آموزشی مرکز اعلام گردد.

تبصره- مرکز موظف است پس از کسب نظر از شورای مرکز و قبل از اتمام مهلت انتخاب واحد، موافقت یا عدم موافقت با درخواست دانشجو را به وی ابلاغ نماید.

انصراف از تحصیل

ماده ۲۷- دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را در سامانه آموزشی ثبت و به صورت کتبی به آموزش مرکز تحویل نماید.

تبصره ۱- دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً یا از طریق وکیل قانونی خود و بصورت رسمی به آموزش مرکز تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک بار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد، در غیر اینصورت پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود. تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل، در محدوده سنوات مجاز تحصیلی و به شرط امکان اتمام واحدهای باقی مانده در سنوات مجاز تحصیلی باقیمانده صرفاً بر عهده شورای استان است.

تبصره ۲- دانشجوی منصرف از تحصیل موظف است به کلیه تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است اعم از بدهی‌های مربوط به صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم عمل نماید.

تبصره ۳- درخواست انصراف تا قبل از تأیید نهایی مرکز قطعی نبوده و دانشجو می‌تواند در هر یک از مراحل درخواست خود را باز پس گیرد. دانشجو در صورت بازپس‌گیری درخواست انصراف خود

چنانچه بیش از $\frac{۳}{۱۶}$ جلسات درس در کلاس حضور نداشته باشد، مجاز به ادامه تحصیل در همان نیمسال نبوده و نیمسال مربوط بعنوان مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات منظور خواهد شد.

تبصره ۴- در صورتی که دانشجوی شاهد و ایثارگر به دلیل معالجات پزشکی ناشی از صدمات جنگ و یا آلام متأثر از آن، دچار وقفه تحصیلی به میزان حداکثر ۲ نیمسال گردد، با تأیید شورای

استان می‌تواند ادامه تحصیل دهد و آن مدت جزو سنوات تحصیلی دانشجوی محسوب نمی‌شود.
تبصره ۵- دانشجوی قبل از اتمام کلیه مراحل انصراف و تسویه حساب مرکز نمی‌تواند هیچگونه گواهی از مرکز دریافت نماید.

تغییر رشته

ماده ۲۸- دانشجوی دوره‌های کاردانی با داشتن شرایط زیر و فقط یکبار در طول دوره تحصیل بجز اولین نیم‌سال تحصیلی و صرفاً در تابستان می‌تواند نسبت به ارایه درخواست خود به گروه آموزشی مرکز طبق تقویم آموزشی ارسالی دانشگاه و ثبت درخواست در سامانه اقدام نماید. شورای مرکز با ارسال مدارک (فهرست سازمان سنجش، وضعیت تحصیلی دانشجو و تکمیل کاربرگ مربوطه) نسبت به ارسال موضوع به شورای استان ظرف مدت مشخص شده در تقویم آموزشی اقدام می‌نماید. شورای استان نیز می‌تواند درخصوص تغییررشته یا تغییر گرایش تحصیلی با رعایت شرایط و ضوابط زیر، اقدام نماید:

- ۱- وجود رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در همان مرکز
  - ۲- کمتر نبودن معدل کل دانشجو از معدل کل پایین‌ترین فرد پذیرفته شده در سهمیه و رشته مورد تقاضا در همان دوره تحصیلی پذیرفته شده.
  - ۳- امکان ادامه تحصیل دانشجو در سنوات تحصیلی مجاز باقی مانده.
  - ۴- بلا مانع بودن ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات.
  - ۵- گذراندن حداقل $\frac{1}{6}$ و حداکثر $\frac{2}{3}$ واحدهای درسی دوره
  - ۶- تغییر رشته با رعایت ظرفیت مجاز پذیرش اولیه صورت گیرد.
- تبصره ۱-** تغییررشته از رشته‌های متمرکز به رشته‌های نیمه‌متمرکز امکان‌پذیر نیست.
- تبصره ۲-** دانشجو تنها یکبار می‌تواند تغییررشته یا تغییرگرایش دهد.
- تبصره ۳-** برای دانشجویان شاهد و ایثارگر مقطع کاردانی تغییررشته با تشخیص شورای استان حداکثر ۲ بار امکان‌پذیر می‌باشد.
- ماده ۲۹-** در مقطع کارشناسی فقط تغییر گرایش مجاز می‌باشد.
- ماده ۳۰-** تصمیم‌گیری در خصوص تغییررشته در زیر گروه آموزشی بر عهده شورای مرکز و تغییررشته در همان گروه آموزشی با شورای استان، با رعایت قوانین می‌باشد.
- ماده ۳۱-** در صورتی که دانشجو توانایی ادامه تحصیل در رشته فعلی خود را از دست داده باشد، موافقت با تغییررشته دانشجو در همان گروه آموزشی و مقطع تحصیلی با نظر شورای استان انجام می‌گردد. در این مورد، نیاز به رعایت بند ۳ ماده ۲۸ نمی‌باشد.

تبصره- در صورتی که دانشجو توانایی ادامه تحصیل در کلیه رشته‌های گروه آموزشی خود را از دست داده باشد، موافقت با تغییر رشته دانشجو از یک گروه آموزشی به گروه آموزشی دیگر صرفاً با ارسال مدارک و مستندات از طریق شورای استان و با تایید شورای بررسی موارد خاص دانشگاه انجام می‌گردد.

ماده ۳۲- در مواردی که ایجاب می‌نماید یک دانشجو ضمن انتقال از یک مرکز به مرکز دیگر الزاماً تغییر رشته دهد، انتقال توأم با تغییر رشته امکان پذیر است، منوط بر آن که دانشجو شرایط انتقال و تغییر رشته توأم را داشته و هر دو کار به طور هم‌زمان صورت گیرد. چنانچه رشته مورد نظر در مبدأ نباشد، دانشجو منتقل می‌شود و سپس تغییر رشته می‌دهد.

تبصره ۱- در صورت تغییر رشته معادل‌سازی دروس مطابق ضوابط ماده ۲۸ این آیین‌نامه قابل انجام است. دروسی که دانشجو در رشته یا گرایش قبلی گذرانده است، در گروه آموزشی رشته جدید بررسی و معادل‌سازی می‌شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می‌شود که به تشخیص گروه آموزشی، با دروس رشته یا گرایش جدید اشتراک محتوایی (طبق برنامه درسی مصوب) داشته باشد و نمره هر یک از آن دروس کمتر از ۱۲ نباشد، در این صورت، فقط دروس پذیرفته شده و نمره آنها با احتساب در معدل کل و سنوات در کارنامه دانشجو ثبت و باقی می‌ماند.

تبصره ۲- در مورد دانشجوی شاهد و ایثارگر، پذیرش دروس با حداقل نمره ۱۰ بنا به تشخیص شورای استان الزامی است.

تبصره ۳- تغییر رشته یا انتقال دانشجو از دانشگاه غیردولتی به دولتی، از شهریه پرداز به رایگان، از غیرحضور به نیمه‌حضور و حضور، و از نیمه‌حضور به حضور، از پذیرش سوابق تحصیلی به پذیرش با آزمون ممنوع است ولی عکس آن مجاز است.

ماده ۳۳- تغییر رشته در مقاطع تحصیلی هم‌سطح صورت می‌گیرد، هم‌چنین از مقاطع تحصیلی بالاتر به پایین‌تر (در گروه آموزشی و با نظر شورای بررسی موارد خاص دانشگاه) بلامانع است. برای این‌گونه دانشجویان به ازای هر ۲۰ واحد از دروس پذیرفته شده دانشجو، یک نیم‌سال تحصیلی از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی کاسته می‌شود.

تبصره ۱- دانشجوی شاهد و ایثارگری که به تشخیص شورای استان توانایی ادامه تحصیل در رشته خود را نداشته باشد، می‌تواند به رشته دیگری در گروه آموزشی مربوط و یا رشته‌ای در سایر گروه‌های آموزشی تغییر رشته دهد. در صورتی که تغییر رشته منوط به تغییر محل تحصیل باشد، با تایید شورای استان، مرکز مقصد ملزم به پذیرش دانشجو می‌باشد.

تبصره ۲- تقاضای تغییر رشته و انتقال توأم با تغییر رشته دانشجویان در مهلت اعلام‌شده از طرف دانشگاه قابل بررسی و تصمیم‌گیری است.

تبصره ۳- اقدام نکردن دانشجو به ثبت نام در رشته تحصیلی جدید در زمان تعیین شده، به منزله انصراف از تغییر رشته تلقی می گردد.

معادل سازی دروس

ماده ۳۴- معادل سازی نمرات دروس گذرانده شده برای دانشجویان انصرافی، اخراجی، تغییر رشته ای، انتقالی و یا تغییر رشته توأم با انتقال با تایید گروه آموزشی و شورای مرکز مجاز است:

- ۱- دانشجو با توجه به سوابق تحصیلی خود مجاز به پذیرش و ادامه تحصیل در رشته جدید باشد.
- ۲- محل تحصیل قبلی و مدارک تحصیلی آن مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا شورای عالی انقلاب فرهنگی باشد.
- ۳- تحصیل دانشجو در محل تحصیل قبلی مطابق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارتین فوق الذکر یا شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی کاربردی دانشگاه باشد.
- ۴- محتوای آموزشی دروس گذرانده شده دانشجو با دروس رشته جدید به تشخیص گروه آموزشی مرکز و تایید نهایی شورای مرکز پذیرنده، اشتراک محتوایی داشته و نمره هر یک از دروس کمتر از ۱۲ نباشد. برای دانشجویان شاهد و ایثارگر نمرات دروس بین ۱۰ تا ۱۲ نیز قابل پذیرش است.
- ۵- معادل سازی و پذیرش دروسی که پذیرفته شدگان قبلاً در دانشگاه ها یا مراکز دیگر گذرانده و مدارک آنها فاقد اعتبار و یا پذیرش قبلی به هر دلیل ملغی گردیده، امکان پذیر نمی باشد.
- ۶- دروس معادل سازی شده برخلاف مقررات آموزشی در هر مرحله از تحصیل حسب نوع درس و سال ورود از کارنامه دانشجو حذف و دانشجو می بایست نسبت به اخذ مجدد درس اقدام نماید.
- ۷- از زمان گذراندن آن درس (نیم سال اخذ درس) بیش از ۵ سال نگذشته باشد.
- ۸- دروس از دوره یا دوره هایی که منتج به اخذ مدرک تحصیلی رسمی شده باشد نمی تواند معادل سازی شود.

تبصره ۱- معادل سازی و پذیرفتن دروس توسط گروه های آموزشی ذیربط و با تایید نهایی شورای مرکز پذیرنده انجام می شود.

تبصره ۲- نمرات دروس پذیرفته شده از دانشجو در محاسبه میانگین نیم سال محسوب نمی شود ولی در محاسبه میانگین کل نمرات دانشجو محسوب خواهد شد.

تبصره ۳- به ازای هر ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده ۱ نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می شود.

تبصره ۴- معادل سازی دروس در شیوه های غیر هم عرض (غیر حضوری و نیمه حضوری به دوره های حضوری و غیر حضوری به دوره های نیمه حضوری) امکان پذیر می باشد.

تبصره ۵- دروس عمومی، اصلی، پایه و تخصصی دانشجویان انصرافی، محروم از تحصیل، تغییررشته‌ای، انتقال و انتقال توام با تغییررشته دانشگاه‌های علمی کاربردی (ترمی و پودمانی)، دانشگاه فنی و حرفه‌ای و فقط دروس عمومی و پایه دانشجویان انصرافی، محروم از تحصیل، تغییررشته‌ای، انتقال و انتقال توام با تغییررشته دانشگاه‌های دولتی، آزاد اسلامی، پیام‌نور و غیرانتفاعی در صورت پذیرش در دانشگاه، به نحوی معادل‌سازی گردد که دانشجویان در دوره جدید حداقل ۲۵ واحد درسی ثبت‌نام نموده و بگذرانند.

تبصره ۶- آن دسته از دانشجویانی که دارای مدرک بین‌مقطعی کاردانی بوده و در مقطع کارشناسی‌ناپیوسته پذیرفته می‌شوند، چنانچه واحدهای درسی بیشتر از مقطع کاردانی گذرانده باشند، در صورت مطابقت سرفصل، تعداد واحد و نمره ۱۲ با نظر گروه آموزشی و شورای مرکز قابل معادل‌سازی است.

تبصره ۷- معادل‌سازی دروس کاربرینی، کارورزی ۱ و ۲ صرفاً برای دانشجویان انصرافی و اخراجی دوره‌های علمی کاربردی مجدداً در همان مقطع و همان رشته گرایش با سرفصل مصوب پذیرفته شده باشند امکان‌پذیر است. دروس مهارت مشترک با توجه به محتوای آموزشی فقط در گروه آموزشی مربوطه قابلیت معادل‌سازی را دارد.

تبصره ۸- دروس گذرانده شده در مقاطع تحصیلی با مدرک معادل، سطح یک و سطح دو حوزه علمیه و فراگیر پیام نور قابل معادل‌سازی نمی‌باشد. دروس حوزه اسلامی دانشگاهیان بعد از بررسی و تایید نهایی دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری قابل معادل‌سازی می‌باشد.

تبصره ۹- شورای مرکز می‌بایست در اولین نیم‌سال تحصیلی دانشجویان جدیدالورود، حداکثر تا زمان حذف و اضافه پس از بررسی محتوای دروس، تعداد واحد (یکسان و یا تعداد واحد بیشتر به کمتر) و نمرات اکتسابی و مقاطع تحصیلی (هم سطح، از مقطع تحصیلی بالا به پایین، از مقطع کاردانی به کارشناسی پیوسته و از مقطع کارشناسی پیوسته به کاردانی و کارشناسی ناپیوسته) در صورت مطابقت، نسبت به معادل‌سازی دروس اقدام نماید.

تبصره ۱۰- در صورت انتقال از سایر دانشگاه‌ها، واحدهای گذرانده شده دانشجو در مرکز مبدا، که نمرات آن‌ها ۱۲ یا بالاتر است، پذیرفته می‌شود و پذیرفتن واحدهای با نمره کمتر از ۱۲، بر عهده مرکز مقصد می‌باشد. تمام نمرات درسی دانشجو (چه در مرکز مبدا و یا مقصد) اعم از قبولی و یا ردی و سوابق آموزشی دانشجوی انتقالی، عیناً در کارنامه دانشجو ثبت و نمرات دروس پذیرفته شده در محاسبه میانگین کل محسوب می‌شود.

تبصره ۱۱- در صورتی که نمره‌ها در معیار صفر تا چهار (-۰- -۱- -۲- متوسط ۳- خوب ۴- عالی) ثبت شده باشد، نمره متوسط معادل ۱۲، نمره خوب معادل ۱۴ و نمره عالی معادل

۱۷ تعیین می‌شود. معادل‌سازی در سایر معیارها در صورت لزوم بر مبنای ضوابطی که شورای آموزشی دانشگاه تدوین می‌کند، صورت می‌گیرد.

دانش‌آموختگی

ماده ۳۵- ملاک دانش‌آموختگی برای دوره‌های کاردانی و کارشناسی گذراندن کلیه واحدهای دوره و داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است. دانشجویی که کلیه واحدهای درسی یکی از دوره‌های کاردانی ناپیوسته و کارشناسی ناپیوسته را طبق برنامه مصوب و بر اساس مقررات این مجموعه با موفقیت گذرانده باشد، با داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره دانش‌آموخته شناخته می‌شود.

تبصره- چنانچه میانگین کل دانشجوی کاردانی و کارشناسی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۲ باشد، تنها یک نیمسال (با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی) به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۱۶ واحد از درس‌های تخصصی و پایه که در آن نمره قبولی بین ۱۰ تا ۱۲ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۲ برساند تا امکان دانش‌آموختگی داشته باشد، در غیر اینصورت دانشجویی از ادامه تحصیل محروم می‌شود و در صورت تقاضا می‌تواند صرفاً گواهی گذراندن واحدهای درسی از واحد استانی یا سازمان مرکزی دانشگاه دریافت نماید.

ماده ۳۶- در صورتی که دانشجوی انصرافی یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی و مابقی از سایر دروس دوره) را با نمره قبولی گذرانده و میانگین کل دروس گذرانده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، در این صورت می‌تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر اینصورت، به دانشجوی مذکور و همچنین به دانشجوی انصرافی یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته از سوی واحد استانی یا سازمان مرکزی دانشگاه فقط گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده خواهد شد.

تبصره ۱: در صورتی که دانشجوی تعداد بیش از ۶۸ واحد درسی را گذرانده باشد، ضمن رعایت مفاد این ماده نمرات دروسی در میانگین محاسبه می‌شود که تاثیر مثبت داشته باشد.

تبصره ۲: مدرک کاردانی حسب تقاضای رسمی دانشجویی و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن مرکز محل تحصیل دانشجویی، صادر می‌شود.

تبصره ۳: در رشته‌های فنی و مهندسی واژه مهندسی از عنوان رشته برای دانشجویان مشمول دریافت کاردانی بین مقطعی حذف می‌شود. مگر در موارد استثناء که کلمه مهندسی از ارکان اصلی رشته می‌باشد (مانند رشته مهندسی پزشکی)

ماده ۳۷- تاریخ دانش‌آموختگی بر اساس انتخاب واحد انجام شده در هر نیم‌سال تحصیلی یا دوره تابستانی، پایان همان نیم‌سال یا دوره تابستانی خواهد بود.

تاریخ دانش‌آموختگی	نیم‌سال/دوره
۳۰ بهمن	اول
۳۱ تیر	دوم
۳۱ شهریور	تابستان

تبصره ۱- چنانچه آخرین نمره دانش‌آموختگان دارای درس یا دروس معرفی به استاد تا قبل از ۱۵ اردیبهشت (روز ۱۵ اردیبهشت نیز مشمول این بازه می‌باشد) به آموزش اعلام شود، تاریخ دانش‌آموختگی آنان ۳۰ بهمن سال قبل و پس از این تاریخ ۳۱ تیر همان سال منظور خواهد شد و بعد از ۳۱ تیر چنانچه نمره دروس مربوط تا قبل از ۳۰ آبان (روز ۳۰ آبان نیز مشمول این بازه می‌باشد) به مرکز آموزش اعلام شود تاریخ دانش‌آموختگی آنان ۳۱ شهریور و چنانچه پس از این تاریخ اعلام شود ۳۰ بهمن به عنوان تاریخ دانش‌آموختگی منظور خواهد شد.

تبصره ۲- تاریخ دانش‌آموختگی دانشجویان بند ۱۴-۱ ماده ۱۴ بر اساس زمان ثبت نمره دروس معرفی به استاد تعیین می‌گردد.

ماده ۳۸- صدور گواهی فراغت از تحصیل تحت هر عنوان در هر بازه زمانی توسط مراکز، موسسات و واحدهای استانی ممنوع بوده و کاربرگ‌های مربوط به گواهی فراغت از تحصیل فاقد ارزش قانونی و اداری می‌باشد.

ماده ۳۹- گواهینامه موقت دانش‌آموختگی توسط واحد استانی صادر می‌شود. اصل مدرک دانش‌آموختگی توسط دانشگاه تهیه و صادر می‌شود.

تبصره ۱- درج عنوان رشته، مرکز و وابستگی در گواهینامه موقت، صرفاً بر اساس مصوبات دفترچه پذیرش سال ورود دانشجو خواهد بود.

تبصره ۲- لازم است تعهد خدمتی و مبلغ بدهی دانشجویان بدهکار به صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم، در متن گواهینامه موقت درج گردد. بدیهی است قبل از مشخص شدن و تعیین تکلیف چگونگی بازپرداخت وام‌های دانشجویی (تسویه حساب نقدی و یا صدور دفترچه) از رایحه گواهینامه موقت دانش‌آموختگی می‌بایست خودداری گردد. اعتبار گواهینامه این دانش‌آموختگان بر مبنای سررسید تاریخ آخرین قسط دفترچه یا سررسید تاریخ اتمام زمان تعهد خدمتی تمدید می‌گردد.

- تبصره ۳-** تحویل ریزنمرات و دانشنامه به دانش‌آموختگان دارای بدهی یا تعهد خدمتی منوط به ارایه تسویه حساب از صندوق رفاه دانشجویان یا ارایه گواهی اتمام تعهد خدمتی خواهد بود.
- تبصره ۴-** گواهینامه موقت دانش‌آموختگی دانشجوی مهمان توسط مرکز مبدأ تهیه می‌شود.
- تبصره ۵-** در صورت تأیید کارنامه و دانش‌آموختگی دانشجوی مهمان دائم توسط مرکز مقصد و یکسان بودن گرایش تحصیلی، مرکز مبدأ نسبت به تهیه مدرک اقدام نموده و نیازی به تطبیق واحدهای درسی نمی‌باشد.
- تبصره ۶-** گواهینامه موقت دانش‌آموختگی دانشجوی انتقالی توسط مرکز مقصد صادر می‌گردد.
- تبصره ۷-** مراکز، موسسات و واحدهای استانی موظفند بصورت فوری و خارج از زمانبندی، نسبت به بررسی فرآیند دانش‌آموختگی و صدور گواهینامه موقت برای پذیرفته‌شدگان مقاطع بالاتر تحصیلی اقدام نمایند.
- تبصره ۸-** مراکز آموزشی موظفند در طول آخرین نیم‌سال تحصیلی دانشجویان نسبت به تکمیل پرونده دانش‌آموختگی اقدام و به محض درج نمره آخرین درس دانشجو (حداکثر ظرف مدت دو هفته) نسبت به ارسال پرونده به واحد استانی اقدام نمایند.
- تبصره ۹-** مراکز فاقد رئیس موظف به ارسال پرونده به موسسه آموزشی متبوع بوده و موسسات آموزشی نیز موظفند حداکثر ظرف مدت دو هفته نسبت به بررسی و امضاء اول گواهینامه موقت اقدام نمایند.
- تبصره ۱۰-** واحدهای استانی موظفند حداکثر ظرف مدت ده روز نسبت به بررسی و صدور گواهینامه موقت اقدام نمایند.
- تبصره ۱۱-** در صورت دریافت وام از کمک‌های صندوق رفاه دانشجویان، بایستی فرم اعلام میزان بدهی در پرونده ضمیمه و مبلغ وام در گواهینامه موقت درج گردد.
- تبصره ۱۲-** حفظ و نگهداری پرونده دانش‌آموختگان بر عهده مراکز آموزش و واحدهای استانی بوده و واحدهای استانی ملزم به تهیه آرشیو الکترونیکی از فایل‌های ارسالی مراکز یا پرونده‌های ارسالی مدارک صادره می‌باشند.
- تبصره ۱۳-** صدور ریزنمرات جهت دانشجویان در شرف دانش‌آموختگی یا دانش‌آموختگان مراکز منحل شده به تشخیص واحد استانی بر عهده مراکز آموزش معین منتخب یا واحد استانی می‌باشد.
- ۱-۱۳-** در صورت احراز جعلی بودن مدارک یا مستندات در هر زمان از طول دوره تحصیل اعم از پذیرش، طول دوره تحصیل یا بعد از اتمام دوره، پذیرش ملغی، از ادامه تحصیل محروم و از صدور هرگونه ریزنمرات، گواهینامه موقت یا دانشنامه خودداری و در صورت صدور مدرک و تاییدیه تحصیلی احتمالی صادره، ابطال می‌شود.

تبصره ۱۴- تحویل دانشنامه‌های صادره صرفاً توسط واحد استانی طبق دستورالعمل ارسالی می‌باشد.

تبصره ۱۵- مراکز آموزش موظفند در نیم‌سال اول تحصیلی نسبت به اخذ تاییدیه تحصیلی و ریزنمرات مقطع قبل اقدام نمایند.

ماده ۴۰- صدور تاییدیه تحصیلی از طریق درج مستندات دانش‌آموختگان در سامانه یکپارچه سازمان امور دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (سجاد) و اخذ کد صحت ۲۰ رقمی صورت می‌پذیرد. صدور هرگونه تاییدیه تحصیلی خارج از سامانه سازمان مذکور به نشانی <https://portal.saorg.ir> فاقد وجهت قانونی بوده و پاسخگویی کتبی به استعلام‌های تایید مدارک تحصیلی دانش‌آموختگان این دانشگاه امکانپذیر نخواهد بود.

ماده ۴۱- صدور و امضاء گواهینامه موقت، ریزنمرات و تاییدیه تحصیلی به منزله بررسی دقیق و تطبیق و تأیید رعایت کلیه قوانین و دستورالعمل‌های آموزشی اعم از صحت سرفصل دروس، سوابق تحصیلی، سوابق هویتی، وضعیت نظام‌وظیفه، مدرک مقطع تحصیلی قبل و تاییدیه آن، فهرست سازمان سنجش، رفع مغایرت، مجوزهای حاصله از شوراها، بررسی موارد خاص یا آموزشی، انضباطی، نقل و انتقالات، نمرات ثبت شده، بررسی تعهد خدمتی، وام صندوق رفاه، رعایت پیش‌نیاز و هم‌نیاز، وضعیت مالی، ثبت نام مرکز و رشته براساس دفترچه پذیرش، تاریخ دانش‌آموختگی، بروزرسانی و اعمال تغییرات در سامانه آموزشی دانشگاه و غیره می‌باشد.

ماده ۴۲- این مجموعه برای نظام آموزشی مهارت و فناوری و بر اساس آیین‌نامه آموزشی دوره‌های تحصیلی کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته) وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شماره ۱۵۴۹۴۶/ مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۷ تهیه و شامل ۴۲ ماده و ۱۵۵ تبصره می‌باشد و برای دانشجویان ورودی نیم‌سال اول سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ و پس از آن لازم‌الاجراست. برای دانشجویان ورودی‌های پیشین، مطابق با آیین‌نامه‌های ابلاغی دوره‌های خود عمل شده و تمام آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها و مستندات مرتبط با مقررات آموزشی قبلی برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ و پس از آن لغو و بلااثر است.

ضمناً مرجع تفسیر مفاد این مجموعه اداره کل خدمات آموزشی دانشگاه می‌باشد.